

محمود جوانبخت و محسن باقری پای میز نقد «زخم روی زخم» قهوه نوشیدند

نقدی تند و تیز برای کتابی لذیذ!

درآغاز

ماجرای عجیب و غریب زن ۲۳ ساله

فهمیه ایمانی

شاعر و فعال کتاب

فاطمه میرصمدی، پژوهشگر و نویسنده دو کتاب «جنگ خوب است» و «مار و پله» هیچ اطلاعات دیگری غیر از این در مورد نویسنده کتاب در فضای مجازی وجود ندارد. او دو کتاب نوشته که هر دو از عناوینی است که هر مخاطبی را به سوی کتاب می کشاند. به قول افضای مجازی ویتترین است و عنوان کتاب تنها قلاب نویسنده... «مار و پله» روایت زندگی زنی حدود ۲۳ ساله است که دو فرزند دارد و همسرش معتاد است و با او اختلافات شدیدی دارد. مردی از فامیل برایش گوشی می خرد و او را وارد فضای مجازی سپس کانال داعش می کند. مدینه

ادمین کانال داعش در ایران می شود و با حسن فرار می کند... کتاب مار و پله به چاپ ششم رسیده و شاید مهم ترین عنصر ترغیب کننده مخاطب، همذات پنداری او با مدینه، شخصیت اصلی داستان است. مخاطب نه تنها با مدینه که با تک تک شخصیت های داستان همراه می شود.

امنیتی بودن موضوع و پرداخت نویسنده از عوامل موثر در ترغیب مخاطب است. مدینه تا حدود بیش از نصف داستان هیچ حس امیدی ندارد و مدام به اعدام و شکنجه فکر می کند. حس تنهایی او به خوبی به مخاطب القامی شود. از خانواده خود و همسرش هیچ حمایتی دریافت نمی کند. این حس تنهایی در صفحه ۲۸ کتاب به خوبی بیان شد است. «کاش بچه بودم و کسی مرا بغل می کرد». جمله طلایی کتاب که بیان حقیقت شخصیت مدینه است صفحه ۱۶۲ از زبان بازجو روایت می شود: «می دونی مشکل تو اینه که بین حقیقت و چیزهایی که داعش بهت یاد داده، گیر کردی».

رفتار ماموران اطلاعاتی ایران روی مدینه تاثیر می گذارد و او بسیار خوشبین می شود. متهمی که ابتدا اصلا همکاری نمی کرد حالا خودش بحث را باز می کند (صفحه ۱۵۸) تا سریع تر بحث پیش برود و او تعیین تکلیف شود. در کنار تمام نقاط قوت به نظر می رسد بازجویی هایی که پی در پی در کتاب آورده شده اند و در بین صفحات قبل و بعد بازجویی فقط به روایت حال اجمالی مدینه اکتفا شده، برای مخاطب خسته کننده می نماید.

بعضی قسمت های کتاب برای مخاطب ایرانی گنگ است مثل صفحه ۱۶ کتاب «مردی که دیروز اولین بار دیدم و فهمیدم دایی من است...». علاوه بر این مباحث قبیله ای در طول روایت داستان زیاد و مبسوط بیان می شود که تا حدودی برای مخاطب خسته کننده است و گویی به پیشبرد داستان کمکی نمی کند.

